7/900 561 -4-

KONYA MİLLETVEKİLİ SAYIN LÜTFİ YALMAN'IN 7/900-2720 SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVABI

SORULAR:

1- Türk Telekom'un iki yıl yetecek kadar telefon direği bulunmasına karşılık bir o kadar direğin yurt dışından yüksek ücretler ödenerek ithal yoluna gittiği ve alımları gerçekleştirdiği bilinmekte midir?

2- İki yıllık stok bahane edilerek aynı kurumun Orman Genel Müdürlüğünden direk almadığı buna karşılık yurt dışından ithalat yaptığı uygulaması, hangi gerekçelere dayandırılmaktadır ? Direk ihtiyacı Orman Genel Müdürlüğü Stoklarından niçin karşılanmamaktadır ?

3- Kurumun ithal ettiği direklerin birim maliyeti nedir ? Aynı direklerin Orman Genel Müdürlüğü bünyesindeki birim satış fiyatları nedir? TÜRK TELEKOM ithal ettiği direklerle zarar etmiş midir ? Bu zarar ne kadardır ?

4- Bu ithalatı yapan ilgililer hakkında herhangi bir soruşturma açılmış mıdır ? Açılmadı ise, açılması düşünülmekte midir ?

CEVAP:

Türk Telekom'un geçmiş yıllarda yıllık ortalama 900 Bin ile 1 Milyon adet civarında olan direk ihtiyacı; direklerin ihale süresi, kesimi, kuruması, emprenye edilmesi, nakliyesi gibi hususlar en az 7-8 aylık bir süreyi kapsadığından, bir yıl önceden bağlantısı yapılarak öncelikle yurtiçinde Orman Genel Müdürlüğü'nden, bu mümkün olmadığı taktirde yurtdışından satın alınarak karşılanmıştır.

1991-1993 yıllarında yapılan ihaleler ve ilave siparişler çerçevesinde yurtdışından direk alımı yapılmıştır.

1994 yılında uygulanan 5 Nisan Ekonomik istikrar tedbirleri gereğince yatırım programında öngörülen yatırımlar kısıtlandığından direk kullanımı büyük ölçüde azalmıştır. Ancak, yurtdışı firmalarla bu tarihten önce sözleşmeye bağlanmış ve firmalarca şartnameye göre hazırlanan ve alımı ertelenmiş bakiye direklerin uluslararası hukuki bir sorun yaratmaması amacıyla alınması zorunlu olduğundan 1997 yılı içerisinde 280 Bin adet direğin yurtdışı ithalatı tamamlanmıştır.

Bu nedenle; eldeki mevcut stoklar, dikilmek üzere arazide ve şantiyede bulunanlar ile çeşitli nedenlerle havai hatlardan boşa çıkarak toplanan eski direkler kullanıma verilerek 1996-1997 (280 Bin adet direk hariç) ve 1998 yıllarında yurtiçi ve yurtdışından herhangi bir direk alımı yapılmamıştır.

Türk Telekom'un 1999 yılı ağaç telefon direği ihtiyacı; kullanılmak üzere arazi, şantiye ve depolarda bulunanlar ile yıl içerisinde çeşitli nedenlerle havai hatlardan boşa çıkarak toplanan direkler dikkate alındıktan sonra 250 Bin adet olarak tespit edilmiştir.

Buna göre Türk Telekom'un, 1999 yılı ağaç telefon direği ihtiyacının karşılanması için Orman Genel Müdürlüğü ile 1999 yılının ilk altı ayında tamamının teslim edilmesi kaydıyla 24.12.1998 tarihinde protokol yapılmıştır. Orman Genel Müdürlüğünce ilk altı ayda teslim edilmesi taahhüt edilen 250 Bin adet direkten 30.6.1999 tarihi itibariyle ancak 80 Bin adet teslim alınabilmiştir. Teslim edilmeyen direkler nedeniyle direk sıkıntısı büyük ölçüde artmış ve talep edilen direklerin zamanında karşılanmaması sonucu planlanmış olan yatırımlarda aksamalar meydana gelmiştir. Halen 250 Bin adet direğin teslimatı tamamlanamamıştır.

Ayrıca 2000 yılı ihtiyacı olan 400 Bin adet ağaç telefon direği alımı için Orman Genel Müdürlüğü ile protokol imzalanmıştır.

Yıllar itibariyle Yurtiçi ve Yurtdışından alınan direklerin ABD Doları bazında maliyetleri ekli tabloda verilmiştir.

İthal edilen direklerin alımlarıyla ilgili olarak gerekli inceleme ve soruşturma yaptırılmıştır.

YILLAR İTİBARİYLE YURTİÇİ (ORMAN GENEL MÜDÜRLÜĞÜ) İLE YURTDIŞINDAN ALINAN DİREKLERİN ABD DOLARI BAZINDA MALİYETLERİ

YILLAR	(1) YILİÇİ ORTALAMA DÖVİZ KURU ABD $	(2)YURTİÇİ ALIMLARDA		(3)YURTDIŞI ALIMLARDA	
		TL/ADET YAKLAŞIK	ABD$/ADET YAKLAŞIK	TL/ADET YAKLAŞIK	ABD$/ADET YAKLAŞIK
1991	4.120	229.000	55,58	240.000	58,25
1992	6.855	345.000	50,32	380.000	55,43
1993	11.324	582.000	51,39	610.000	53,86
1994	28.022	1.090.000	38,89	1.310.000	46,75
1995	47.329	1.920.000	40,56	2.740.000	57,89
1996	83.601	ALIM YOK	ALIM YOK	ALIM YOK	ALIM YOK
1997	114.775	ALIM YOK	ALIM YOK	6.061.150	52,8

(1) Yıl içi ortalama döviz kuru ocak, haziran sonu ve aralık aylarındaki Merkez Bankası döviz satış kuru esas alınarak hesaplanmıştır.

(2) Yurt içi direk maliyetleri ham direk bedellerine emprenye, emprenye tesisine nakliye, yükleme, emprenye tesisinden tahsis yerine nakliye ve boşaltma masrafları dahil edilmek ve 1 metreküpte 5.15 direk olacağı hesabı ile yapılmıştır.

(3) Yurt dışı direk maliyetleri 1991, 1992, 1993 yıllarında ocak, haziran ve aralık aylarındaki döviz kurlarının ortalaması alınarak FOB bedele nakliye, gümrük ve diğer masraflar ilave edilerek hesaplanmış, 1994, 1995 ve 1997 yılları için ise Gümrük İthal Beyannameleri üzerinden hesaplama yapılmıştır.

1996 yılı içerisinde yurtiçi ve yurtdışından direk alımı yapılmamıştır. Hesaplamalarda maliyete giren diğer kalemlerdeki kesinlik kazanmayan değerlerden dolayı %2-3'lük bir fark olabilir.